

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

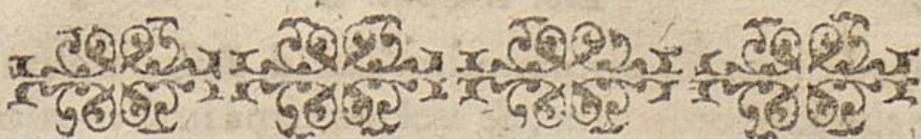
Ioannis Barzaei Herovm Helvetiorvm Epistolae

Barzaeus, Johannes

Fribvrgi Helvetiorvm, 1657

1. Stirpis Habsburgo-Austriacae Maiestatem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13014

HEROVM
 HELVETIO-
 RV M

EPISTOLÆ.

LIBER PRIMVS.

De primarijs quibusdam Affer-
 toribus Helueticæ Libertatis.

EPISTOLÆ I.

ARGVMENTVM.

IMPERII Romani Principes cum in diu-
 turno illo Germaniæ interregno de Imperatoris
 noui successione disiderent, maturo tandem suffragio
 Casarem dixere Heluetium, Rudolphum Comitem ab
 Habsburg, Heroem pietate in Superos & virtute
 bellicâ inter coæuos eminentem. Id quia Electoris
 Moguntini operâ potissimum euenit! Eidem Archi-
 presuli gratias agit Rudolphi Auunculus, Hartmannus
 Comes à Kyburg, inter celebres Helueticæ Regulos,
 ac heroës & ipse illustris. Enarrat 1. hac Epistolâ
 egregiam Rudolphi Nepotis sui indolem, virtutesq;
 iam ante fastigium Imperiale ostensas; quas videre est
 apud

apud Franc. Guilimannum. Ægid. Albertinum.
Sebast. Munsterum, & vel maximè in Genealogia
Habsburg, Rmi Dominici Tschudj Abbat-
tis Murenfis &c.

HARTMANNVS COMES A KYBURG,
VVERNERO COMITI DE FALCKENSTEIN,

Archiepiscopo Moguntino, S. R. I. per
Germaniam Archicancellario Principi
Electori &c.

De Domus Helueto-Habsburgiace majestate.

ELVETICAS rumore nouo quæ
perculit vrbes,
Perculit & nostros, nuncia fama, lares.
Candida Pegaseis hæc nuper vt appulit
alis,
Multorum ambiguam, fecit in aure fidẽ.
Rumor erat bifidus, variq; in plebe fufurri,
Fama tamẽ solus, tota, RODOLPHVS, erat.
Fama Rodolphus erat, Vir gente Habsburgius, ortu
Heluetus, illustris sanguine, stirpe Comes.
Ægida cûi Pallas, clypeum Bellona Pelasgum,
Alcides gladium, Mars dedit ipse sagum.
Quem velut Helueticâ rediuuium in carne Metellum
Castra inimica horrent, agmina amica stupent.
Inclita quâ molleis ad Rhenum pampinat vvas,
Et Basilea suo claret amœna situ. (phus
Magnanimus, nec Marte minor, quàm mente Rodol-
Sparsa, in Rauriacis, castra locabat, agris:
Iamq; sibi infensos sensit Basilea maniplos,
Et durâ pressos obsidione focos.
Cùm subito optatam Fama internuncia pacem,
Et noua cum optatâ iubilâ pace, tulit.
Ipsa deauratâ volitabat fulgida rallâ,
Signabantq; imam talia verba stolam.

Roma.

Romano Imperio, tot jam labentibus annis.
Quod sine Rege fuit, quod sine lege fuit,
Egregium jam lecta dedit Francfordia Regem,
Imperij summis Vrbs habitata viris.
Palma Habsburgiaco cessit suprema Rodolpho;
HELVETIO famulas dat modò Teuto manus. 4.
Ista peregrinæ fuerant volitantia famæ
Symbola, inauratis symbola ducta notis.
Quæ simul ac Comitem penetrauit fama Rodolphum;
Bellonæ clausas ocyùs esse seras,
Ferre lethiferi compescere frena Gradiui,
Et paci tutas, præcipit, esse vias.
Ipse Numâ grauior, nihil istâ inflatus ab aurâ,
Cæsareâ dignas spargere fronte faces.
Condere mucronem, canere inter castra Receptum,
Classica, & hostiles soluere pace tubas.
Plauditur ergò nouo certatim Cæsari, & omnis
Heluetiæ festum plebs iubet esse diem.
Parciùs ista quidem, nec tanto Principe dignus.
De famâ memorat tam locuplete, stylus.
Sint Regi Regum meritarum encomia laudum.
Regia qui tanto dat quoque sceptrâ Viro.
At Tibi quis meritas. Elector ô inclite, grates?
Quis referat curæ præmia digna tuæ?
Cetera namque meam postquam suggestit in aurem
Fama, diserto istos addidit ore sonos.
Ille, Moguntinam qui gestat vertice mitram,
Scuta gerens graphicâ nobilitata Rotâ;
Ille Archipræsul, cui dat de jure supremum,
Electoralis sessio & ordo, gradum;
Indolem ad astra tui dum fert, Hartmanne, Nepotis,
Actaq; conscriptos personat ante Patres:
Induperatorem communia vota Rodolphum,
Ordo Habsburgiacum vult sibi quisque Ducem.
Illius auspicijs, hoc Præsule agente, repulsam
Sceptri Alphonfus habet, sceptrâ Rodolphus habet.
Quàm verè humanas diuina potentia fortes,
A mari, ad extremum dirigit usque mare!
Ille opifex mundi, qui res hominumq; Deumq;

A

Dum

Dum cecidère, leuat; dum tumère, premit:
 Dum quasi desertum, generoso Cæsare, regnum,
 Dum Romam insigni vult stabilire basi:
 Imperij fessos, qui ferret alacrius axes,
 Impigrum ab Helueticis legit Atlanta jugis.
 Ille potens animis, illi Mauortia virtus
 Naturæ eximijs accumulata bonis:
 Hic vel centoculo dum stat vigilantior Argo,
 Commissum solitâ fulciet arte gregem:
 Inter enim Heroës, quos fert Europa, supremum
 Obtinuit, nullo non tribuente, locum.
Gratulor Imperio, quod in vno eodèq; Rodolpho,
 Agnolcit veterum cuncta talenta Ducum.
 Fortuna Augusti, Pompeij gratia Magni.
 Audax AEmathij mensque manusque Ducis;
 Traiani pietas, & quicquid Roma decoris,
 Armipotens quicquid laudis Achaia tulit;
 Electo stabilem posuère in Cæsare sedem,
 Firmabuntque istam facta & agenda fidem.
 Quanta per Helueticos, per & acres quanta Tribocos
 Sunt Habsburgiacâ, parva trophæa, manu!
 Irruit aduersum quoties Rudolphus in hostem,
 Aduerso toties victor ab hoste redit.
 Olli semper idem pugnare ac vincere; ab ipso
 Qui quasi victor adit, non nisi victus abit.
 Utq; virum nôris, perpende insignia stirpis,
 Signato inuenies congrua signa suo.
 Explicat in medio sese imperterrita campo
 Bellua, quæ fuluas spargit vtrinque jubas.
 Ille timor nemorum, rex ille horrorque feratum,
 Nescius iniecto vincula ferre iugo,
 Impauidi stirpemque notat Geniumque magistri,
 Et loquitur scuto, cui famuletur hero.
 Talis in hostileis ruit ipse furitque phalangas.
 Quzlis in obiectam bellua fulua feram,
 Vsque adeò obnixus ferro non cedere, summo
 Vertat ut ipse sibi, non superasse, probro.
 Nulla fatigatum viderunt castra Rodolphum,
 Nec Rhomphæa vllum, nec parit hasta, metum.

Habsburgiaca stirpis eminentia.

5

Actio siqua Viro superest generosior, addi
Se sine supremam, non fuit ipse, manum.
Indoleque heroâ per muros milite fractos
Mauult, quàm patulas Urbis inire fores:
Qualis ab Iliaco Cæsar prognatus Iulo
Hinc obiit munus militis, inde ducis;
Munia sic belli subit unum cuncta Rodolphus,
Dux aciem verbo dirigit, ense præit.
Consilijs Ithacus, dextrâ est Telamonius Ajax,
Æacides animo, Iulius ipse sago:
Qui domet infidos, erit hic tibi Scipio, Pænos:
Qui reprimat Brennos, iste Camillus erit.
Inde triumphalem dudum statuere quadrigam
Numina, & emeritis laurea ferta comis.
Atque ita decretos subit ipse, videtque triumphos,
Sese in Cæsareo dum videt esse throno.
Gratulor Ordinibus, quos tantâ ambage tuentur
Inter Hyperboreas, Teutona regna, plagas.
Hæc membra Imperij, clauum moderante Rodolpho,
Cum verè Augustum sint habitura caput,
Liberâ in antiquas poterunt emergere vires,
Auxiliatricem Cæsare dante manum.
Qui Constantini viguere ætate, migrabunt
Rursus in optatos, ferrea sæcla, dies:
Sentiet esse sibi Patronum Ecclesia, & inter
Barbara, Tarpeiam proteget, arma, Petram.
Carolus alter erit, nec regni in ouile rebelles,
Admittet virtus tam generosa, lupos.
Quanta Viro pietas! quanta est reuerentia Diuum,
Dum vocat æthereos in sua vota choros!
Æquius haud alibi, sed nec venerantius ullum
Numinis ingenium terra Alemanna capit.
A Ioue principium solitus captare Rodolphus,
Prima litat cælo munera, prima DEO.
Quàm bene belligeræ juncta hic stat Libra Mineræ!
Quàm bene fert sociam Palladis hasta Themim!
Vincit Aristidem culturâ juris & æqui,
Pompilium antestat relligione Numam.
Gratulor Heluetiæ, quæ quanquam illustria belli

Fulmina, & egregios germinat alma viros:
 Et Martis pullos, & dignas Hercule mentes.
 Parta quibus magnum gloria pandit iter.
 Vt tamen Imperium tam insigni fulsit Atlante,
 Tanto etiam famam fulsit Atlante suam.
 Eoo Phaëthon dum surget ab æquore, dumque
 Hesperio fessos gurgite tinget equos;
 Viuet honos, Virtusque animi, nomenque; Rodolphi,
 Fulget in Heluetico qui quasi Iaspis agro.
 Viuet, ubi rubras Nabathæo, è litore gemmas
 Vdus Erythreâ, colligit Afer, aquâ.
 Quaque alios populos ipso sub cardine mundi.
 Respicit hirsutis, Mænalis Vrfa, genis.
 Dumque adeo clari fulgebit fama Rodolphi,
 Quid nisi fama almæ fulgeat Heluetiæ?
Gratulor Habsburgo; Tuque alti ô gloria Rheni,
 Perge Habsburgensem tollere ad astra Domum!
 Vt tamen Habsburgo dignè quoque; gratuler, ecquis
 Suffectura mihi Pindarus ora dabit?
 Cecropias Regina sibi quæ vendicat arces,
 Digna simul patrem Pallas habere Iouem.
 Mella locuturis si affunderet Attica labris,
 Aridaque Ambrosio tingeret ora fauo:
 Arcem ego, Cecropias præituram laudibus arces,
 Hac quoque venturos pangerem ab arce Duces.
 Nam mihi si verâ prælusit imagine Morphæus,
 Visaque signa ratam sunt habitura fidem;
 Vincet Eryctæas, Habsburgi gloria laudes,
 Vincit vt Euxinas aurifer Hermus aquas;
 Lucifugisnî fortè ululis, te iudice, cedat
 Accipiter reliquas palmifer inter aues.
 Ardua quâ celsas Kyburgi Regia turres
 Explicat, æthereo recta propinqua polo,
 Nuper anhelanti curisque Hippocratem agentî
 Fortè mihi lumen pressit vtrumque sopor:
 Sparsitque in vinctos vix prima papauera sensus
 Sole ipso medium jam superante diem.
 Cùm noua luciduli species affulsit Ephebi,
 (Asuperis missus quid nisi Ephebus erat?)

Vultus

Vultus Adonis erat, nitido frons æqua Smaragdo,
Ardebant geminæ præ Phaëthonte genæ;
Visus erat pulchris radiare micantiùs astris.
Et superare tuas, fulue Pyrope, faces.
Qualiscunque fuit, blandi velut aura susurri,
Visus erat tales edere voce sonos.
Maeste tuâ virtute Comes, quem clara Kyburgi
Heluetiæ primis, æquat origo, viris.
Vtilis est pietas, & magno turgida quæstu,
Quæque sui immemores non finis esse Deos.
Illa Tibi, illa tuis centuplum exercita fructum,
Illa redundantes grata refundet opes.
Læta tuo generi fulgebunt astra, regentque
Fata tibi agnatam prosperiora domum.
Vanaque ne Morpheï reputes hæc phasmata; magnis
Turgescunt titulis hinc Soror, inde Nepos.
Et licet ampla tuo sit laus ac fama Kyburgo,
Habsburgi majus surget ab arce decus.
Pergama Dardanio quæ quondam diruta bello.
Pergama tantorum stirps & origo Ducum,
Auspicijs jam læta novis melioreque fato
Regiam in Habsburgi sunt habitura basi.
Illam, Hartmanne, petram nec Laryssæus Achilles,
Nec grauis armati machina sternet Equi.
Ipsamet Odrysiò quæ fulguris instar ab Hæmo,
Impia Christicolis inferet arma plagis,
Erectura licet sit iniquas Thracia cristas,
Non expugnandam sentiet esse Domum.
Fulcra dabit Domui generosus prima Rodolphus:
Hic basis, hic tanti culminis auctor erit.
Illius auspicijs quondam caput inclita tollet
Austria, perpetuos hinc habitura Duces.
Crescet ô in quantos stirps hæc vnita triumphos!
Quanta erit hinc Regum gloria! quanta Ducum!
Mille Habsburgiacam cingent diademata gentem.
Excedet numerum purpura, gaza fidem,
Dardanius jactatur equus, qui carcere ventris
Effudit tantos, tam locuplete, viros.
Atque tot Heroës, & Achiuæ robora pubis;

Quid tamen ille merus, quid nisi fucus erat?
 Nunc ut in Habsburgo reuirescunt ardua Troiæ
 Pergama, Troianus sic reuirescit equus.
 Ille triumphales utero producet Atridas,
 Et fœtu Pyrros prosperiore novos.
 Partus erit felix, sed partus ubique Leonum,
 Nescius à primo degenerare gradu.
 Hinc oritura suis, quæ exornent tempora ramis,
 Crescet in Austriaco plurima laurus agro.
 Plurima laurus erit, lauroque inserta virenti;
 Cinget Regales, plurima mitra, comas.
 Tessera stirpis erunt, diademata, sceptræ, coronæ,
 Et fisci stabiles diuitioris opes.
 Gloria stirpis erunt Alberti, Caroli, Othones,
 Maxime cum Natis AEmiliane tuis:
 Cumque Sigismundis, & VVilhelmi & Leopoldi,
 Vix habituri alios Marte, togæ pares:
 Et tot Fernandi, Friderici, totque Philippi;
 Nomina proh quantis annumeranda Viris!
 Carolus hos inter, quantumuis Quintus, habebit
 A totâ primum posteritate gradum:
 Quique Secundus erit Fernandus nomine; bello,
 Hoste triumphato, Prole, Secundus erit.
 Illorum nomen populis fatale regendis,
 Oceani extremos tendet ad vique sinus.
 Austria Pannonijs, adiuncta Bohemia Quadis,
 Tuque metallifero Dalmata note solo;
 Stiriaque & sæuis annexa Croatia Sclauis,
 Tecto sagumque amplæ, Marcomanumque plagæ,
 Vtraque Danubij parebit, & vtraque Rheni
 Ripa, dabitque suas Ister & Oenus aquas.
 Et tamen extendens tam vastis brachia terris,
 Non capiet tantum Teutonis ora genus,
 Regia Parthenope, simul & Trinacria Zancle,
 Quidquid & è Siculis prospicit AEtna jugis;
 Cantaber & Calaber, Tartessus & alta Saguntus,
 Subijciet pronas officiosa manus.
 Proferet Hesperiam, sua, trans, insignia, Calpen,
 Quâ sua Marmoricus cærule claudit Atlas.

Vique

Vsque adeò extremos dominabitur inter Iberos,
Dictura aurifero jura suprema Tago.
Herculeæ nec limes erunt, nec meta, columnæ,
Quæret in Eois vltima Bactra fretis:
Quæret in orbe nouum superatis Gadibus Orbem,
Atque inibi partas vix numerabit opes.
Sceptra per Antæcos, per & Afros tollet & Indos,
Per, quæ Aurora suis, regna, colorat equis.
Iura dabit, quacunque suas fert Mexica gazas,
Quâ venit è rubro concha Erycina salo;
Quæque Europæis modò sunt incognita terris,
Coget regna suo plura subesse jugo.
Hactenus aligeri prælaga oracula, quorum
Pars bona Lethæas jam penetrauit aquas,
Obstupui, fugitque sopor, vatemque requirens,
Conspicor ante oculos nil nisi inane meos.
Quæ tacitâ perplexus ego dum mente reuoluo,
Pensito virtutes dumque, Rodolphe, tuas:
Verè, inquam, superis fulsit mihi visus ab astris
Morpheus, & veri vox fuit ista DEI.
Albus erat certè, nec candidiore putârim
Lumine Dictynnâ posse micare nouam.
Hæc Tibi dum, Princeps, meditatis exaro verbis,
Quid nisi diuinam commemorabo manum?
Rex ille astripotens, varijs qui temperat horis
Et terram, & vasti stagna profunda freti;
Qui Regum mitras, qui dirigit orbis habenas,
Sidere qui cælum, qui replet imbri solum:
Qui lummas animi, qui dignas Cæsare dotes
Tam forti voluit participare Viro:
Heluetico qui sceptrâ dedit suprema Rodolpho,
Nec prius ambitum vexit ad Imperium:
Ad placitum firmare potest hæc omnia nutum,
Quo regit humanæ lubrica fata rotæ.
Ille sibi exhibitum milleno munere cultum,
Seruitijque omnem pensat ab axe, vicem.
Nam plura vt taceam, mihi visi oracula Ephebi,
Quæ penè exciderant, hæc quoque verba dabant.
Næ tuus ille Nepos, panis velamine tectum,

Dum coluit tanto nuper honore, DEVM;
 Dum Comes, augustæ, per patria rura Synaxi
 Obuius, in medio flectere genûa luto,
 Ingentiq̄ fide Numen cæleste professus,
 Cernuus ardentem tollere ad astra preces;
 Insuper & Myrtam, Venerabile pignus habentem,
 Insignire suo non dubitauit equo: b.
 Quanquam bisseus jam transijt annus, ab istâ
 Hauriet æternum relligione lucrum.
 Ergo vel ex isto poterunt exurgere centro,
 Cæsareo clari scepro & honore Viri.
 Armiger ipse Iouis, magni si Cæsaris ales,
 Chaonis imbellem gignere nescit auem:
 Magnanimas, nec frena pati, nec vincula gnaras,
 Si constet, Leporem non generare, Leas;
 Quale per hanc Aquilam, per & istum, ô quale Leonem
 Exoriturum Orbi, credimus esse, genus:
 Imperij fasces fore ab istac stirpe regendos,
 Plurima plus certam dant mihi signa fidem.

- A. Anno Christi. 1273. Mense Septembri postquam Imperium Rom.
 XXIII. annis Imperatore fuit destitutum.
 B. Historiam hanc obiter hic insinuatam lege apud Guillimanum
 in Habshurg. l. 6. c. 4. & Aegid. Albertinum.

II.

ARGUMENTVM.

Trium Heluetiæ Pagorum & regionum
 Vranie, Suitie, & Vnderoaldie Libertatem
 iam ab antiquo partam, atq; à nonnullis Cæsaribus
 stabilitam amantissimus patriæ suæ Rudolphus Habs-
 burgius auctoritate Imperatoriâ confirmat Anno Chri-
 sti, 1291. Imperij XVIII. Idemq; Vdalricum Mo-
 nasterij Einsidlensis Abbatem XVIII. S. R. I. Prin-
 cipem, motu proprio, designat; Eiusq; successores
 xniuersos Collegio Principum aggregandos, gratiosis-
 simè